

AUTONOMIA

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési ár:
 egész évre 20 frt., félévre 10 frt.,
 negyedévre 5 frt.

Beigatási díj: 6-hasábos petit-sor
 5 kr.; helyegdíj minden beigatásért
 30 kr.

A „nyiltér”-ben 4-hasábos petit-sor
 20 kr.

Az előfizetési pénzek
 a lap kezelését illető minden tár-
 gyak a szerkesztőséghez (Lakatos
 utca 1 sz. a. I. emeleten) inté-
 zendők.

Bérmentelen levelek
 el nem fogadtnak.

Előfizetési felhívás

AUTONOMIA

1869-ik évi folyamára.

Egész évre 20 frt. — kr.
 Félévre 10 " — "
 Evnegyedre 5 " — "
 Egy hónapra 1 " 80 "

Szegényebb sorsu ut. káplán vagy plebános
 urak számára mindazáltal, kiknek évi jövedel-
 mük a rendes congrua illetéket alig haladja tul,
 az „Autonomiát” mindjárt most is, 16, 8 és 4
 forintért szívesen adjuk.

Az „Autonomia”
 kiadó-hivatala.

Pest, márcz. 18.

Epochalis időt, nagy napokat élünk. — A
 nemzet, szt. István koránájának összes nemzete
 szolgáltat igazságot, — igazságot a haza böl-
 csének, a mult országgyűlés többségének; itéletet
 mond a 65—68-ki országgyűlés eljárása, — mü-
 ködésének irányja — a 67-iki kiegyezkedés egész
 complexuma fölött. — Hogyan fog hangzani ez
 itélet, soha egy pillanatig sem kétkedtünk, s ezt
 már hónapok előtt nyiltan és bátran kimondtuk.
 Ma kevesebb okunk van a kétkedésre, mint va-
 laha; most már a valószínűség teljes jogosultsá-
 gával mondhatjuk el, hogy az itélet nagyszerű
 lesz, méltó a dicső multu nemzethez, mely azt
 hangoztatni fogja.

A mult országgyűlés befejezése óta fennen
 hirdette a solidaritásba lépett, majd ismét fölsoz-
 lott ellenzék, hogy a nemzetnek nemcsak több
 sége, de egész zöme elégedetlen az országgyűlési
 többség politikájával, hogy azt határozottan kár-
 hozhatja. Midőn a választási mozgalmak megin-
 dultak, az élelmes, mozgékony ellenzék eléggé
 ügyes volt a kiegyezési politika leghatározottabb
 hűveiben is felkölteni az aggályt, hogy pártja
 nagy tulsulyal bír a nemzet közvéleményében.
 A mesterségesen előidézett zaj lassankint
 elvesztve éltető nedvét, a szerényebb önbátort
 ritásnak, — tán önámításnak is nevezhetnök —
 adott helyett.

A képviselő választások megindultak; de a
 baloldali vérmes reményeinek nem felelt meg az
 eredmény. — Burjánzott a gyanúsítás, — s csak-
 nem szidalmazásig vitt gnyulódása „pecsovics”
 megék irányában.

A reménynek viruló szálai füzettek a „rom-
 latlan” megék és kerületekhez.

Midőn e sorokat írjuk, már a „romlatlan”
 megék és kerületek néhány is beleszólt a con-
 certbe s átadta illetéket a még mindig remény-
 kedő, de most már lecsendesült baloldalnak: a
 szám azonban nem igen akar többségre vergő-
 dni, a mérleg sulypontja sehogy sem hajol bal-
 felé.

Ma már elmondhatjuk, hogy a szűkebb Ma-
 gyarország Erdély- és Horvátországok contin-
 gensei nélkül is többségre juttatják a 67-iki
 kiegyezkedés történelmi pártját.

Es ez helyesen van így.
 Nem egy országgyűlési többség igazolása
 vala itt kérdésben: de az egész 67-iki kiegyez-
 kedés nagy müve; — nem egy párt tulsulya, de
 a haza sorsa volt a mérlegre téve.

Az eredmény is, nem egy politikai pártnak
 győzelme a másik fölött: de az intelligentiának
 diadala a rövidlátás, a politikai érettségnek tul-
 sulya a municipális korlátoltság, és „ó nép”-féle
 destructiv irány ellenében.

Egy consolidált, szilárd alapon nyugvó
 szabad Magyarország létezése nem közönyös
 dolog az európai államszerkezet egyensúlyába.
 S ez oknál fogva a civilizált Európa oly érdek-
 kel néz a választások által fölállított kérdések
 megoldása elé, amit csak egy, az európai egyen-
 sulyban nélkülözhetlen állam ügyei megérde-
 melnek.

A nemzet által adandó válaszzsal — nem
 kétkedünk — meg lesz elégedve a haladás min-
 den igaz barátja, a józan szabadságért lelkesü-
 lő népek egyeteme, — az egész civilizált
 világ!

S ha szabad az eredménynek tényezőiről
 megemlékezni, kifeledehetnök-e a hazafias kath.
 klerus zömét? Sajátságos kedvteléssel hivatkoz-
 nak némelyek azon körülményre, hogy néhány

püspöki városban a főpapság által pártolt Deák-
 párti jelölt elbukott, — s ennek okául a főpap-
 ságot említik. Másutt keresendő az ok. — Nem
 a főpapság, de annak birtoka, és a fölsoztás ki-
 látásba helyezése a hatalmas egyver, melylyel a fő-
 papság ellen izgatni nagyon hálás dolog a mü-
 veletlen osztályokban.

Amint a főpapság birtoka az egyházközség
 a kath. státus kezelése alá jönne: a főpapság
 teljes erejével érvényesíthetné befolyását.

Egyébaránt elhagyva a conjecturák terét,
 ismételjük, a kath. klerus zömének befolyását,
 ezen befolyásnak üdvös hatását a fönnebb jelzett
 eredményekre, elfogulatlanul és higgadtan gon-
 dolkozva, az ellenség is kénytelen elismerni.
 Oly igazság ez, melyet józanul tagadni nem
 lehet.

Minő indokok folytak be a kath. papság el-
 határozásába, e kérdés megoldása nagyon vilá-
 gos és egyszerű. Csalódnék, ki az oroszlanrészt
 a főpapi körleveleknek tulajdonitná. A véle-
 ményt a taláiban szabadságnak hird-
 detjük a dogma határain kívül; politikai meg-
 győződésünkhöz pedig éppen semmi rendelkezési
 joga sincs előjáróinknak. — E szempontból ki-
 indulva a főpásztori körlevelek kevés pressiót
 gyakorolhatnak az alpapságra.

A kath. klerus eljárásának forrása tehát
 egészen másutt lehetett fel.

Meggyőződésünk szerént, a baloldali politi-
 kája, midőn működése céljául a létező közjogi
 alap fölforgatását kitűzte, a nélkül, hogy valami
 pozitív tudott volna fölmutatni, veszélyes térre
 lépett.

Eltekintve attól, hogy diadalra jutása ese-
 tében az országgyűlés idejét és legje-
 lentékenyebb erejét ismét a közjogi
 viták meddő sége fogta volna föl-
 emészteni, s a belreformok égető kér-
 déseinek megoldását ismét a grae-
 cas calendas visszatolni: — a közjogi
 alap megrendítésével az ország és nemzet szá-
 mára kiszámíthatatlan bonyodalmak végtelen töm-
 kelege lenne kilitásba helyezve, a déli barbar
 csordák által kiviendett elaraszítás és a küzde-
 lembe leendő végleges kimerülés után „pusz-
 taság utálatossága” fölsoztás és orosz kan-
 csuk a azon áldások, melyek esélyei ha nem
 számíthatók is ki pontosan, semmiesetre sem tar-
 toznának a valószínűtlenségek közé.

Ily eshetőségek között mit
 használna nekünk a baloldali
 képviselőknek egyébként tel-
 jesen korrekth kath. érzülete,
 autonomikus hajlamai, adott
 szava?

A viszonyok hatalma ellen harezolni nem
 állana tehetőségében meg egyeseknek, de egész
 pártoknak sem!

Ime itt a kulcsa a csomónak, miért vetette
 magát a kath. klerus befolyásának teljes erejé-
 vel a deákpárti mérlegbe. — Előbb bizo-
 sításkelle a közjogi alapot és
 ezzel az ország jövőjét, leg-
 alább egy időre; biztosításkelle
 a hazasabadságát nemcsak
 ittbenn, de kifelé is, mert csak
 szabaddállamban állhat fönna
 szabadegyháza; — s a szabad egyházat
 ki ne ohajtáná pártunkban!? Megvannak-e a
 Deákpártban a kath. egyház szabadsága, a pap-
 ság reményének garantái? oly kérdés, melyet
 kétféle kell választani, hogy reá szabatosan vá-
 laszolahassunk.

Ha a multat tekintjük, a Deákpárt — miért
 ne mondanók ki őszintén, — nem igazolta a pap-
 ságnak felőle táplált véleményét, nem felelt meg
 a várakozásoknak, melyeket a kath. egyház hoz-
 záfűzött. Az indokokról sokat lehetne elmondani!
 Nem vagyunk lekötöelve a Deákpárt iránt, s így
 kifejtett buzgalomunk nem lehet egyéb, mint a
 fölfogás azonosságának, a z
 érdekek solidaritásának ki-
 folyása.

Ami a jövőt illeti, vérmes remények ápolá-
 sának gyanuja nélkül merjük hinni, hogy a Deák-
 párt s a kebléből kiemelkedett kormány-
 nem lesz irányunkban oly mos-
 toha mint volt eddigelé, s au-
 tonomikus ügyeinket nagyobb
 figyelmének tárgyává teendi
 ezután.

Csalódnánk-e ezuttal is? — Miért ne?
 hisz ez emberi dolog. Csalhatatlan egyedül
 isteni egyházunk egyeteme a dogmában.
 De ha csalódnánk is, ne nyugtat bennünket
 a tudat, hogy eljárásunkban hazánk

szereleme, isteni vallásunk és kivá-
 lóan hazai egyházunk szent érdeke
 voltak vezércsillagunk!

Magóry.

Baranyából, marc. 14.

XXVIII.

A körülmény, hogy utóbbi levelünk bizonyos meg-
 határozott tárgyat nélkülözött, egyik másik olvasónkban
 azon feltevést keltheti fel, hogy bennünket leveleink írá-
 sában csakis holmi feltűnni vágyás vezérel. E lehető
 gyanu ellen akarnók ma magunkat némileg igaz-
 zolni.

Távolról sincs gondolatunkban a feltűnni akarás;
 a tér, a tárgy s a modor, a hol, a melyről s a melyben
 írunk, éppen az ellenkezőt bizonyítják. — Lássuk
 egyenkint.

Terünk, hol írunk, nem olyan, hogy azon feltűnhet-
 nünk. Ha feltűnni akarnánk, irodalmi foglalkozásunk
 teréről bizonyára oly lapot választanánk, melynek ol-
 vasóközönsége mind mennyiség, mind minőség tekinté-
 tében nyomatékkal bír. Különösen ha politikailag fel-
 tűnni vágyódnánk, mindene előtt mi is egyes politikai
 ügyek megbeszéléséhez fognánk, s enemi cikkeinket a
 két politikai párt fő-közlönyében adnók a nyilvánosság
 nak, még pedig a jobboldal lapjában, melynek politiká-
 ját eddig valljuk; — ha az egyházi vagy vallási vonat-
 kozású kérdések szellettetésével akarnánk magunk iránt
 kiváló figyelmet ébreszteni, a másik kath. napilap ha-
 sábjait vennők igénybe, mely lap szerencsés főpapi ka-
 runk rokonszenvével s támogatásával díszelhetni. Mi
 e tekintetek hátrébesztorításával s mellőzésével e sze-
 rely lapokat választottuk igénytelen soraink közlésére,
 melyek se politikailag, se egyházilag nem annyira ér-
 dekkeltők, hogy a fennelített közlönyök bármelyikéhez
 volna czélszerű folyamodni közöltetésért.

Tárgyunk, melyről leveleinkben írni szoktunk,
 nem annyira jelentékeny, hogy egy terjedtebb lap ol-
 vasóközönségének osztatlan figyelmére igényt tarthatna;
 ugyan ha néha politikai vonatkozású ügyet érintünk,
 sorainkban az időnyire oly természetű, mely csak ki-
 sebb körben képes eszmecserét idézni elő, s így éppen be-
 állik e lapok keretébe; ha pedig néha vallást érdeklő
 dolgot hozunk elő leveleinkben, az ismét oly egyszerű,
 hogy tollunk megbírja, s az abból folyó lehozások oly
 természetűek, hogy ama másik kath. napilapban, mely
 nem bír függetlenséggel, tán nem is hozhatónak a
 nyilvánosság elé. Tehát tárgyunk miatt is e lapokra
 vagyunk szorítva.

De modorunk miatt sem, melyben írni szoktunk,
 nyerhetnök tán egyéb lapok hasábjain helyet; mi min-
 dent a maga nevé szerentünk nevezni, ezt mi így szok-
 tuk; egyéb lapokban a dolgok valódi állásával nem
 mindig találkoznak, azoknál a nagytas és levonás sok-
 szer nagyban szerepel; e lapoknál ezt eddig nem tapasztal-
 tuk, s reméljük azután se lesz alkalmunk ezt tapasztal-
 ni. Továbbá leveleinket név nélkül bocsátjuk a sajtó
 alá; s tagadhatlan, mert a homonai levél is tanúsítja,
 hogy némely levelünk az olvasóközönségnél tetszést
 arat, és mi mégis a névtelenség incoguitójában mara-
 dnok, mert nem fényleni, hanem használni akartunk, mit
 a sajtó terén soha se személyenként, hanem leveleink ál-
 tal érhetünk csak el. E szempontból is csak e lapokat
 találjuk nézettünknek legmegfelelőbbül.

Am azért se írunk oly gyakran e lapokba, mintha
 tán tollunk meg lenne fizetve. Tudva a kiadóhivatal
 pénzügyi viszonyait, s tudva az előfizetők egy harmad-
 részének késedelmezését, távol vagyunk még a gondol-
 lattól is a szerkesztőség fizetése munkatársai közé szá-
 mittatni; nekünk elég jutalmul szolgál annak tudata,
 hogy a szerkesztőségnek lapja tárgyára irányuló gondol-
 jai elosztatására némileg segédkezet nyújthatunk. Ha
 fontos tárgyakról, s beható tanulmányozás után bizo-
 nyos rendszer szemmelirtása mellett írunk, ha to-
 vábbá idővel azon örvendetes tudomásra jutnánk, hogy
 e lapok kiadásai és bevételei közti kívánatos arány
 egészen helyreállt: ez esetben mi se tagadhatnök meg
 természetüknél, s munkálkodásunk illő díjaztatását
 elfogadnök azt tartva: dignus est operarius mercede
 sna.*) Így azonban csakis ügyszeretett iratja leveleink-
 ket, melynek forrása mindaddig ki nem apad szívünk-
 kől, míg a szerkesztőség megkezdett müvelését, mely majd
 közvetve, majd közvetlenül a katholicismusnak a szabad
 elvltséggeli összeegyeztetését öszpontosul, föl nem adja.

Ausztria.

A honvédségről szóló törvényja-
 vaslat tárgyalása a reichsratban.

A honvédségről szóló törvényjavaslat tárgyalása
 tulajdonképen tegnapra, szordára volt kitűzve, de Taaffe
 honvédelmi miniszter sürgösen ajánlotta, hogy a nevezett
 törvényjavaslat mielőbb tárgyalás alá vétessék. Három

*) Azt önként tisztá kétség nélkül fogjuk megaján-
 lani, mikélyt tehetjük. Addig is meleg köszönet önzet-
 len és sok elismeréssel találkozó közléseiert. Szerk.

indítvány fektűt a ház asztalán. Skeneé, ki a törvény-
 javaslat elejtése mellett napirendre térést indítványozott,
 a bizottsági többség s a bizottsági kisebbség javaslatára.

A bétűfi ülésben a törvényjavaslat általánosságban
 elfogadatot.

A vitából kiemeljük Rechbauer kisebbségi előadó
 beszédét, melyben a kisebbség indokait illusztrálja:

„Jóllehet nem szavaztam a védtörvény mellett,
 mégis alkotmányos uton létrejött s így kötelező törvény-
 nek tekintem. A honvédség iránt kell törvényt hozni. —
 A ki a honvédségben csak új taktikus részét látja a
 hadseregnek, annak természetesen nem kell külön pa-
 rancsnokság, de annak honvédség sem kell, hanem ak-
 kor emeljük fel a hadsereg létszámát 800,000 emberről
 egy millióra s állítsanak évenként 100,000 ember helyett
 150,000 et. — De a védtörvény három részre osztja
 a véderőt s a hadsereg mellett a honvédséget is említi,
 e szerint a honvédség egészen más, mint a hadsereg része.
 Ha a honvédség katonai parancsnokságok alá rendelle-
 tik, a mint azt a többségi javaslat 8. §-a teszi, mely így
 szól: „A katonai fő és csapatparancsnokságok egyzer-
 semind honvédségi parancsnokságok s a kerületeikben
 levő honvédséapatok felett, az állandó hadseregre nézve
 fenálló alapelvek szerint: egész ifjuságunk katonai
 parancsnokságok alá kerül. De ha a honvédséget úgy
 szervezik, mint én gondolom, akkor az ifjuság egy része
 polgár marad és csak egyes esetekben hivatik be az or-
 szág védelmére.

A honvédség politikai alapeszméje tulajdonképen
 az lenne, hogy iskola legyen az öntudatos polgárság ré-
 szére, a hadsereg pedig nem az! (Helyeslék jobbról.)

A politikai alapeszmén kívül a kisebbséget még
 alkotmányos elv is vezette. A többségi javaslat szerint
 a honvédelmi miniszter mellett még a honvédpáncs-
 nok áll, s erre nézve a kisebbség indítványba hozta,
 hogy a honvédség főparancsnoka a honvédelmi minisz-
 ter előterjesztésére nevezessék ki. Ezáltal a felelőség ki-
 terjedt volna az illető parancsnokra is, míg így ha a
 honvédség a katonai parancsnokságok alá rendeltetik,
 a miniszternek nincs felelős közege, a katonai parancs-
 nokok a hadügyminiszter alatt állanak s ha nem tel-
 jesítik köteleességeiket, nem vonatkozik felelőségre. A
 katonai parancsnokok a hadügyminiszter alatt állanak
 s így előbb fognak a hadügyminiszter engedelmese-
 kedni, mint a honvédelmi miniszteriumnak. — Azt mond-
 ják, hogy a honvédség elválasztása a hadseregtől meg-
 szeretlen. — De hiszen nem választatik el, mert hábo-
 ruban a közös fővezér alatt áll, és maga a kormánybiz-
 tos a védtörvény tárgyalásánál azt mondá: „A hadse-
 reg közös és egységes, a honvédség meg van osztva és
 el van választva a hadseregtől.” — Bőkeben a honvé-
 dség csak a közrend és biztosság fenntartására van hi-
 vatva s így ökszerleten csak a politikai hatóságok alatt
 állhat. Azt vetik ellene, hogy a honvédség akkor más-
 ként fog kiképezetni, mint a hadsereg. Ez nem való,
 mert nyugalmazott tisztet a hadseregből képezik ki a
 honvédséget s ebbe a hadseregből soroztatnak be legin-
 kább „Foederalismusra vezete a kisebbség javaslat
 s szétszaktitná az országot” mondják; de ha foederalis-
 mus látnak az elklözött parancsnokságokban, akkor
 ugyanazt kellene találniok a katonaság territ-riális be-
 osztásában, azt kellene látniok a külön tartományok hely-
 tartáságaiban. De a honvédség alá van rendelve a mi-
 niszteriumnak és hadseregfőparancsnokságnak. — Ha
 tudnánk, hogy a birodalom szétszaktolása vagy annak
 gyengítését eredményeznök indítványaim, bizonyára
 nem tetsem vala azokat. — Nagyon a költségek”
 mondják még. Attól függ, hogy miként fogjuk fel a dol-
 got. Ha az egész szervezetet oly költségesen akarnök
 felállítani, mennyibe a katonai főparancsnokságok ke-
 rültek, akkor természetesen nagyok lennének a költsé-
 gek. — De mindössze is egy nyugalomra s egy had-
 segédré van szükség. Van elég nyugalmazott tisztünk;
 26 táborsernagy, 65 lovassági tábornok, 139 altábor-
 nagy, 176 tábornok, 2250 tüzértiszt, 6650 tiszt, összesen
 9740 nyugalmazott tiszt. E 9000 tiszt közül csak akad
 majd 8 parancsnok. — Ha e 8 parancsnok mindegyiké-
 nek nyugdíjához még 1000 forintot adunk, 1000 com-
 petens fog jelentkezni. Ha a nyugalmazott alsóbb ran-
 gú tiszteknek csak 500 fto adunk át a nyugdíjon kívül,
 5000 kompetensünk lesz. Ha e parancsnokságok csupa
 sinecurák, akkor nincs szükség nagy személyzetre. A de-
 legatitásban kénytelenek voltunk milliókkal dobálózni s
 midőn egy oly intézményről van szó, melynek ki kellene
 cszközönie, nehegy egész ifjuságunk katonai parancs-
 nokság alá jusson, akkor néhány ezer forinttal fukar-
 kodjunk? — A költségek egyébiránt, mint föntebb em-
 litém: nem lesznek nagyok s a mit ez ellen mondanak,
 az csak hümbög. — Ismétlem, itt arról van szó, hogy a
 honvéd első sorban legyen e polgár és azután katonai
 vagy pedig első sorban katonai és csak melleleg pol-
 gár is.”

A keddi ülésben a rés letes vitánál 1—6 ók vita
 nélkül elf gadtattak. A 7 ók azon pontját, mely a lovas-
 ságról szól Skene töröltetni kívánja. Elfogadatik azon-
 ban a többség szerkezetében.

A 8. §. heves vitát kellett. Ellene szólt Rechbauer
 mellette Kuranda.

A vita folyását közölni fogjuk. A törvényjavaslat
 a bizottsági többség indítványa értelmében fogadtatott
 el, és így az osztrák honvédek nem külön hanem a ren-
 de. katonai parancsnokságok alatt fognak állani.

BELFÖLD.

Levelezés.

Tata márc. 15.

Főtisztelendő szerkesztő ur! T a t a v á l a s z t ó-
 kerületben ma márc. 15 dikén volt a választás.
 Megválasztott a baloldali Ghyezy Ignác.
 Ellenjelöltje V á s á r h e l y i I m r e — szintén bal-
 dali — amint a szavazatszedő bizottság „alkotmányos
 fogásait” látta, egy választópártjához intézett igen
 és müvelt beszédben lekiszűt. N. A.

(Választási mozgalmak.)

Paks, 1869. március 11-én. Helyes nyári napok zivatarát ragyogó verőfény s szelid zivárvány szokta követni. És a földmivés a vihar elmúltával szorongó kebellet tekint ki a természet visszatért nagyszerű csendébe, melynek komolysága ép úgy megfelel lelke bus hangulatának, ha a vihar elpusztította fáradozása gyümölcseit, mint a megtisztult úde levegő megfelel szíve megkönnyült állapotának, ha a villámterhes felleg csak áldást hagyva magok után vonultak el. Főlkéint a lecsendesült elemek békefrigyét egybekötő zivárványra s annak szinarányai szerint teszi egygyűl elmével kövteztetéséit a jó vagy rossz termésére.

A természet nagyszerű forradalmihoz hasonló a kövteztelési mozgalmak zivataros jelene. A honfikebel nem tekintheti egykedvűleg ennek lefolytat s nem lehet előtte közönyös, hogy a választások viharának lefolyta után a szabadságnak megtisztított úde legét fogja-e szihati s a jövő hongyülés működésében egy jobb jövő békés boldogságának zálogát s ténylezőjét fogja-e üdvözölheti? Vagy, hogy nem fogja-e a választási viharok eredménye a szabadság eddigi vívmányait is letarolni?

A zivárvány színvagyttelének alakulására a földmivésnek nincs hatalma, pedig ha volna, bizonyára felhasználná az biztosaknak hitt természetjogátásainak rá néve kedvezőleg tehetésére. Hogy honnuk egét békés jölét zivárványa iverze át az fölünk függ; csak arra törekedjünk, hogy minden szinezett jogos érdekeink méltó képviselőket nyerjenek az országgyűlésre. E törekvés irányozza a paksi választókerület Deakpártjának működését. Különösen mi, többséget képező kath. választók, nem mulasztottuk el az iránt biztosítani magunkat, hogy kath. érdekeink is jogtisztelő s méltó képviselőt nyerjenek választandó orsz. képviselőnkben. Ily, minden szinezett jogos érdekeink leendő méltó képviselőjéknél van szerencsénk tisztelhetni jobboldali követjelölteknek tek. S z e n i e z e y Ö d ö n urat, ki számos és tekintélyes kath. választók előtt tünepélyesen nyilatkozott, miszerint a felekezetek egyen-jogsága, azok jogainak épen tartása mellett küzdeni lelkiismeretes kötelességének tartandja.

Kütnő tehetsége, nemes törekvés- és rendíthetlen igazságszeretettel párosulva, méltán kivitták számára választókerületünk többségének bizalmát. A balpárt ellentérvéséi erős küzdelmet fognak okozni; de a f. h. 18-án végbemenendő választás eredménye, bizton reméljük, győzelmünk leendő. Hogy a párt proselytásoknak nem épen legalkotmányosb eszközei is mozgásba hoznának, azt az őszsreőr bizottmány tagjai sarral megdöbáló madocsái balpártiak, valamint az ablakbeverő paksiak nagyon is észrevehetőleg tanúsítják.

A biztos veszteségnek előérzete a jó urakat nagyon idegessékké teszi; pedig a tulidegesség könnyen önkívüli állapotra jutatta az embert. Ezt tapasztaltuk, midőn az őszsreőr bizottmány szepőlőn jellemű tagjainak eljárása a balpártiak által tájékozó szenvedélylyel gyanusított.

Bizony ohajjuk már, hogy a választási mozgalmak izgalma a választás ténye által minél előbb tulcsenül; mert már is hosszantartó választási mozgalmunk még hosszabbra nyújtása által népnük erkölcsi érzetének teljes megrendüléstől kellene tartanunk. A korteskedések könnyelmű kicsapongásait mint mennykőcsapás zavarta föl a mult hóban városunkban dühöngött iszonyu tüzvész, melynek 150 ház lőn martaléka s számos család kőnyűrítletreméltó áldozata. A bőven történő jótékony adakozások sok sebet enyhítenek. Hála a jótékonyaság angyalainak!!

Nem lesz tán érdektelen, ha napjaink zajos mozgalmi közepéit egy csendesebb térre is fordítjuk figyelmünket, léteitünk megjezéré t. i. mely e sz. időkzabban szokta legszebb virágait s gyümölcseit fölütetni: a bűnbánat szelid virágait s az életjubbulás kedves gyümölcseit. A bölji sz. beszédek szivrendítő tárgya a harmat, mely e virágokat fakasztja, s az önmegtadadás által nyert isteni kegyelem az, mi e gyümölcseket megérleli.

Városunkban is szoktak évenként tartatni bölji sz. beszédek. Az idén N. G. y u l a y B é l a v e s z p r é m m e g y e i á d o z á r u m, b. Rudnyánszky Iván unal nevelő, tartja azokat.

Az ékes virágok, melyeket Krisztus urunk szenvedéseinek kertjéből gyűjtve ültet át a hívők szívébe, e szívekben a bűnbánat Istennek tetsző illatárját terjesztik el s az istenes életnek bő gyümölcseit termelik. E beszédekben a közöny, az egyház iránti lángoló szeretet szól hozzánk s ugyanily szeretetre gyűlasztja a szíveket. Az újabb időkben fölbreedt kath. öntudatnak a hívők lelkében is hatást leendőletet adni: ez elzölök e beszédeknek. E magasztos czélnak sikeres előmozdítása szerezzze meg az isteni kegyelem bő jutalmát a nemes buzgalomnak! Eddig megválasztott képviselők Deakpárti összesen 72. Ellenzéki 38. Uj választások: Jobboldaliak: Csörghé László Kassán, Harkányi Károly (nem Fülöp) Tisza-Lucson. Eszterházy Pál gróf, Ugoson. Szitányi Bernát Vág-Beszterczen. B e z e r e d j László Rumon. Ernusz Neméjvárt, Széll Szent-Gothárd, Szabó Miklós Közegen, Petrovay Ákos Szobránczon. Huszár István Nográdon. P u l s z k y Ferenc Szécsényben. Zichy Ferdinánd gróf, Rác-Almásán. Szögyényi László Bodajkon. Turay Samu Hadházon, Csáky Tivadar Lőcsén. L e h o c z k y Egyed Breznóbányán. R a i s z Szilárd Lublón. Z a l a y István Mádon. R u d n a y István Zsambokréton Császár Bálint-Sz. Györgyben.

Jobboldaliak: Z a h o r n á c z k y Bálint Igln. L u d v i g János Kézsmárkon, G h y e z y Ignác Tán. P o d m a n i e z k y Frigyes báró Szarvason, K á r o l y Ede gróf Misyén. H o r v á t h Elek K. Czellen. P é c h y Tamás Szikszón. S z u h a Ignác Szegzárdon. M a d a r á s z József Csákváron.

A megválasztottak minden befolyást magukhoz ragadt 48 előtti szabású „nemesség” mindenféle eszközt megragad, hogy befolyását, legalább ideig-óráig érvényesítse, hogy az intelligens közeposztályt lehetőleg távol tartsa a köztigyelettől, a közjó megmérhetlen kárára kizsákmányolja a maga javára az átmeneti korszak hézagosságát folytán megragadhatott alkalmat. Remélhető, és hihető, hogy a vármegyey emberek ezen eljárása a polgári osztályt, legalább a jövőben erősebb, bátorabb működésére fogja serkenteni. Ohajjuk, hogy bekövetkezzék a „Sz.” jóslata, amely lap szerint vigasztaló, hogy a megválasztott eljárása csak a kiváltságait feltöltő végrendeléseit jelezi. Békésmegyéből írják a „Sz.”-k-nak márc. 15-kéről:

Mint mindenféle, úgy meggyékben is — hol a válközp. bizottmányban baloldaliak viszik a főszerepet — történetek beszántó visszaélések. Nevezetesen a gyomai választókerületben a gazdasziszteket visszautasították: mert gazdai hatalom alatt állnak, — igazabban pedig: mert jobboldaliak; de azért egy dologértül, legyen réltüli kontár — mert baloldali — hűségeseb bejegyezték a független választók közé. Szegény gazdasziszte! Ők épen értelmi állásuknál fogva jöttek azon helyzetbe, hogy nálók egy kontár több joggal dicsekedhesek!

Vigasztaló ebből csak az, — hogy az ilyen eset a kiváltságait feltöltő végrendeléseit jelezi. Gyulán Beliczeyvel a baloldal győzött. Ezt nem aszodálom, mert a jobboldal, demokrata helyett aristokratát léptetett fel s így a balold. korszallem buktatta itt meg a tapintatlan jobboldalt. — A jobboldal jelöltje b. W e n c k h e i m Frigyes volt. B é k é s, s z é l, S z a r v a s és C s a b a kö-zépből képviselőket választottak. Ez ellen nincs apellata! Oroszlást már jeleztem. Most még annyit írjak, hogy J u s t m e l l e T a n c s i e s is fellepett s így a bal megoszlott, míg a jobbpárt tartja magát s igyekszik a győzelmét eluyniri, — minő eredménnyel? majd megmutatja a jövő.

A gyomai választókerületben egy Trefort ellenében Eördög Frigyes lépett fel; programját Csanáditól kölcsönözte. Eme bizonyos uri embernek egyedüli érdeme, hogy csabai lakos, s hogy választói között mult. Igazán szomorú állapot volna, ha az országgházban Trefortunkat az Eördögöt potolná, ez nagy satura; pedig Trefort győzelmé kétes (mint táviratilag értesültünk már vissza is lépett volna) mert Gyoma, M. Berény egészen fanatizálva van, úgy annyira, hogy a balpártiak még kezét is ballal fognak, — az országos vásár alkalmával Gyomán baloldali még lovat sem adott el jobboldalnak. Így állunk!

A görög nép életének, magától értetődik. De mily rettenetes azon ellentét, melyet a rómaiak szinkreibeblátunk (amphitheatrum). Mintha nem is emberek, hanem Hirkániából származott tigrisek ültek volna a szinkre padjain, midőn azon vérengző jelenetek végbementek, melyekről a régi írők bennünket e tekintetben tudósítanak.

Az emberies küzdelem helyett itt gladiátorokat látunk a fenevadakkal viaskodni, míg az ingerelt állatoktól a közönség szemeláttára szerzte nem tépetnek. Lakhatott-e humánus érület e népek keblében, arról öszintén kételkedhetni. Epen ezért a római szemlem nem érzett vonzalmat azon szivképző szomorujátékokhoz, melyeknek a görögök bírtak. A római irodalomtól, melynek a görögök bírtak. A római irodalomtól, melynek a görögök bírtak. A római irodalomtól, melynek a görögök bírtak.

Az eddigi rövid jellemzésből ellégé észrevehettük, hogy a rómaiaknak saját nemzeti vonása magában véve nagyon is erősen a materializmus felé hajló, és hogy mégis annyi század vélcmenye szerint a hajdani római irodalom a humanizmus eszközeinek tekintetét, nem a római szemlem sajátosságának, hanem a görögök befolyásának eredménye. Mert a római lelkület azon embertelen tulajdonságaival a humanizmus számára valamit termelhetett volna, az teljes lehetetlen. A mely nemzet mindenből csak a zsebét akarja tölteni, nem nagy barátja az a humanizmusnak. De a görögöknek nagy legrégibb idők-től fogva megkezdett és mindig nagyobb mérvben gyakorolt befolyása, a durva és kegyetlen római hajlamot mégis sok tekintetben enyhítette. Roma több századon át gazdálkodott már és anyagi foglaltságokat tett, a nélkül, hogy szemleli létére gondolni csak eszébe is jutott volna. Liviusz Andronikus görög volt az, ki a szemleli élet szikráját a barcziyas vad nép szívében először föllobbantotta. Hosszu sora következett ezután az ugynevezett római írőknek, de a kikre e megnevezés nem oly értelemben illik, mintha ők a római nép szemlének minden tekintetben hű tükrök lettek volna, hanem csak annyiban, mivel azt, a mi a görögöké volt, latin nyelven leírták. Csak azon előbb is említett egy vonás, a római büszkeség az, mely elhomályosíthatlan erővel lángol, mindannyiak irományain keresztül. Sem a költészet, sem a próza nem más, mint latinra átfordított görög iro-

A „Buda-Pesti Közlönyből.”

Ócsa. és apostoli kir. felsége következő legfelsőbb kizaratot méltóztatott b. Rauch horvát bábuoz intézni: Kedves báró Rauch! Az örömmel lelkesült nyilatkozásai, valamint a hű ragaszkodásnak félreismerhetlen bizonyosságai, melyekkel én és Nőm a királyné, itteni tartózkodásunk alatt mindenfelől találkoztunk, benső örömmel töltöttek el bennünket; s meg vagyok elégedve azon elhatározásom végreújításán, — hogy ez országba jöttünk, hol atyai szándékaim helyes felismerése itt mulatásomat oly kellemessé tette, a mely folyóvást kedves emlékeztelt marad. Eltávozásom előtt én érdemteljes mű-ösésnek elismerése mellett óhajtom ez érzésemet önel közölni, s e mellett különös köszönetet intézni Zágráb város lakosaihoz, épen oly saép, mint szívélyes fogadásukért. Jelentse ki ön ezt a lakosságának és bizottsága azt, hogy e város s az egész ország jóllétét szíveimből óhajtom.

Zágráb, 1869. évi márcz. 13. Ferencz József, s. k.

KÜLFÖLD.

Bukurest, márcz. 11. A külföld bujtogatásai által folytonos izgatottságban tartott román lakosságát páni félelemmel töltötték el az Ausztria, Franciaország és Olaszország közt alakuló-an levő szövetségről elterjedt hírek, s minután azokat Párisban lakó hontársai is azon hozzáadással megerősítették, hogy a francia kormány-sajtó erre vonatkozó demontije merő „hazugság”, s hogy a „nagy háborúra” már minden előkészítlet megtehető, a kormány közegek már alig képesek a nép lázongási hajlamainak elejét venni. Legve zilyen esberek e tekintetben a papok és az országot minden irányban beutazó titkos ügynökök, kik a helyet, hogy a lakosságot megnyugtatsák, épen ellenkező értelemben működnek s a tömeget a hitetlenek elleni „szent háborúra” és a „szent orosz ügy” védelmére lelkesítik. Az orosz és porosz ügynökök szájból naponta a legkülönösebb nyilatkozatok hallani Franciaország és Ausztriáról. Hogy a népet még inkább elremszték, a legkaldosabb híreket terjesztik Bessarabiából és Orosz Podoli niából, hol a pétérvári kormány állítólag roppant hadkészségeket halmoztat fel a Romániával határos erődökben. Beszlik továbbá, hogy Oroszország ernyedetlenül folytatja készületeit, s hogy az orosz hajóhad parancsot kapott az összes szállító hajókat egy nagy hadseregre megkivántató lovak, ágyúk és hadkészségek elszállítására készen tartani. Stanlijestből érkezett levelek jelentik, hogy e városban számos porosz és orosz mérnök tisztek tartózkodnak, kiknek feladatuk Podulipkun és Stanlijesti közt nagy kiterjedésű sánczolt tábornak állítani.

Az ily hírek természetesen felkeltik a tudatlan nép, fanatizmusát, mely sergesen tudal a templomokba és hála imákat zeng, „mert közeledik a megváltó, közledek a szent cztár győzhetetlen hadai, Románia jövendő, a kegye; és gazdag oroszok!” Az orosz-román nyelven írt imakönyvekben, melyek sok ezer példányban csempezetnek be Oroszországból és potom áron, sőt gyakran ingyen osztanak szét a nép között, a szlávok és románok szilárd kitartásra ösztönözöttek, mert közleg az időpont, midőn fel fognak szabadittatni a pogányok járnalól. Orosz költők lelkesült énekekben magasztaltják Nagy Péter tetteit és ennek most foganostaitandó végrendeletét. A nép felszólítlik, hogy a templomokban egyesülve, kérje a védszenteket, adakozzék a szegényeknek, vezekelje magát, hogy a „századok legnagyobb műve” sikerüljön. Ezen propagandisták azt is mondják a többi közt, hogy a szent cztárnak csak egy út nyílik Konstantinápolyba s ez Bécsen át vezet! Ausztria ezt jól tudja, de már későn törekedik az orosz invasiónak nyitva álló éjszakai határt (Galicziát) védművek által oltalmazni.

A sokat emlegetett hármis szövetség Ausztria, Franciaország és Olaszország közt, melyet először a „Köln. Ztg.” fedezett fel, most egészen átváltozott alakban tünik fel e lap hasábjain. Levelezők e alkalommal csak retrospectív felvilágosításokkal és kiegészítésekkel szolgál a Poroszországgal ellen irányuló szövetség keletkezéséről és közvéleményében azon időpontra tér vissza, midőn Ausztria is a kombinációba bevonatott: „M e t t e r n i c h herczeg — írja a lap — ez időben meglepő tevékenységet fejtett ki Párisban a egyidejűleg a poroszellenes párt Florenzben is elérkezettnek vélte a kervező pilla-

natot, hogy Napoleon császár megbízottjainak közreműködésével a szerződés fővonalait megállapítsa, melyet egy magas állású férfi discretioja, azon szándékban, hogy megbíusíttassék, köztudomásra juttatott, de mely ennek dacára februárur hó közepén a túleírásban megvitatta és alapvonalaiiban jóváhagyatva lőn. Ugyau ekkor a február 14-én midőn V i k t o r E m a n u e l nyakra főre visszasietett Nápolyból Florenzbe, a keletkezében levő miniszterválság elműlézése végett az olasz kormány is értesült a souverainek közt folyt alkudozásokról, még pedig egy Párisban lakó és a királyhoz közel álló férfi által. Sikerült a válságot elműlözni azon erőstéssel, hogy a szövetségi terv csak tekintettel bizonyos eshetőségre keletkezett és egyelőre nem bír kötelező erővel. A mi Ausztriát illeti, ennek sokkal inkább fekszik érdekében a háborút mely egy részről Franciaország és szövetségesei, már részről Poroszországgal keletkeznek előmozdítani, mint tetteleg résztvenni a harc változó esélyeiben; és körülmenynek tulajdonítható leginkább, hogy a terv további kifejtése elmaradt. Az osztrák diplomácia ennélfogva, ha nem is törekszik lebonyolítani, másrésztől uralkodik tetteleg résztvenni ezen combinatiókban. Ez az ügy jelen állása, és a francia harcpart, mert átlátjuk, hogy komoly szövetség nélkül veszélyes lehetne a háborút németországgal provocálni, és azonfölül jól tudja, hogy a mozgó nemzetiség még alakuló felben van s a rendes erő sem áll teljesen hadkészen, mindinkább elhalasztja kedvező tervei kivitelét.

A „Köln. Ztg.” ezen fölfedezési egészben véve igen hasonlítanak a visszavonulások egy tarthatatlannak bizonyult állásból. A hármis szövetség eszméje annál valószínűtlenebbnek tünik fel, minél inkább fűrkésznek annak keletkezését. — A belga vasutkérdés tudvalevőleg, az egyes pontok megvívásáza cztájból vegyes bizottságnak adotta át. A „Morning Post” szerint, ezen bizottság még nem egyeztetett meg az alkudozások alapja felett, mi után a francia kormány makacsul ragaszkodik azon követeléséhez, hogy a tanácskozmány, illetőleg a határozat hozatal kiindulási pontját a belga miniszterium részéről a francia keleti vasutársulatnak már előbb tett engedelmények képezék s Belgium vonakodik ezen követelésnek megfelelni.

Azon akadályokról, melyekre a francia keleti vasutársulat terjeszkedési szándékaiat kivitelében Németalföldön talált, a „Patrie” hosszabb közlemény tartalmaz, mely az ügy közel elintézését helyezi kiáltásba. Az Eindhovenól Amsterdamig építendő vonal forgott kérdésben. E vonal tulajdonosai, a „Patrie” szerint beletátek, hogy az egyesülési oly hatalmas társasággal, melyen a francia keleti vasutársaság, minden tekintetben csak előmozdíthatja érdekeit, és a szerződés terve elkészült. A hollandi kormány elvben jóváhagyta a tervet, csupán az árszabályzat némei tételei ellen tett kifogásokat, melyek a szerződést lényegileg nem érintik. Ezek most külföldi alkudozások tárgyát képezik.

B e l g r á d, márcz. 14. Kormányunk már ismételve strgette Bécsben, hogy Szerbiával mindkét ország érdekeinek megfelelő kereskedelmi szerződés kötésének, de mivel az ügy elintézése nem tádoi mielőkké, nehézségekre talált, az itteni lapok, melyek nemzeti kérdésben pártállást nem ismernek, most erősen kikélnék az osztrák-magyar biradalom ellen. — A „Vidov Dan” a szerb termények igazságos megadóztatását Ausztria részéről, életkérdésnek mondja Szerbiára néve és reményét fejezi ki, hogy ezt Budán és Bécsben is befogadják; ellenkező esetben Szerbia kényserülne hasonló magas vámtot vetni az osztrák-magyar termékekre. — A felhívatatos „Einheit” még ennél is tovább megy, mi dőn érösti: hogy a törvénytelen szerződéseket, melyeket a porta Európával kötött, iparunkat és kereskedelmünket tönkre juttatják és idegen érdekek szolgáivá tesznek minket. Ezt Szerbia tovább nem tűrheti, annál kevésbé, mert a porta irányában csak egy kötelezettsége van, s ez az évenkénti adósszeg fizetése.

Azon fölül senki sem tagadhatja el Szerbiától a jogot, hogy önmagáról lehetoleg gondoskodjék. Ez tagadhatlan. Nem létezik szerződés, mely kötelezné Szerbiát, hogy a porta által a szerb kormány megkérdezése nélkül kötött kereskedelmi szerződéseket magára néve érvényeseknek ismerje. A pesti és bécsi kormányok valóban helyesen tennének, ha ezen ügyet mielőbb rendeznék, mert különben a rozskövetkezmények sem fognak elmaradni. A termékeink nézve jelenleg fennálló vámárszabályzat mellett kereskedelmünk egyáltalán nem állhat fenn.

A „Srbija” multkor jelentette, hogy Moldova el a k-

szakadni Oláhország kezesekedem e hirtelentem. Mit is nyitok. anyagi jólét és zillát belviszont bet rokonszenvet egyébiránt már a — A cubai fvar pillantásokot shington képvisel mutatta; a kormároltat e kikötőkben Cubába. Dac a más városokból ként a szigetre: M ság nagy tevéken gáltatott, kik 10- tük utjokat. A nev és lö-ágyut szállít

— A felhiva kormány a zarnu volitása iránt jegy — Bécsből az olasz király fő sajtóját levetelt. Florenzbe több t egyezmény létreh szabadsággal Bécs — A „Const elégtő egyezség közt. — Párisba gyár fellobbant; — Párisból konzul Bukurestb n in engedélyt t

M a d r i d, a belügyminiszter alkalmával rendt több sebesült és városában nagy a alkalmából a ortmány javaslata né erőt nyújtson emu candidalása való párbajban megölé B é c s, m a Dellarocca tük, Ferenz József ö fog Beust grófiat

— Ö felsej vetköz rövid elé ő felsége és nagy tekhez beszédet t búska a tengerés a tengerészet min — Ö felsej a zágrábi egyetem zottság, melynek gy. márcz. 11-én c hozott czikke fele szent ő felsége e az egyetem örök besse, mire a kir is legbőbb kíván kívánáságának egyetem alapítás köz é tartozik. — Ö felsej tanácsosnak, a k ér, a II. osztály pedig a III. osztá — Szemer

lényegre fordítá kor remekével. t tólni, így eszközö retét s így érheti humanizmus. A K S z t r o k 8. 1865. év követségi kancz uralkodása című fejedelmi család tartalmu röpirat nesen a fejedele történi fenyege Szerbiában szin adott alkalmat, s ásbüntetésekre röpirat szintén v nak költségen látszik, ha ügye vasott 1859. aug a szerb politikai S. maga beismer nevű lapban at Trif Pál vadlótól ten levezésében vele szerint b. S nevében pénzbe beismeréseiknél tőle ezen röpirat s végre hogy vá nőke Stank. F. l példány talált Ezek volta phának előzmő forgó gonosztet volt, s annál fog bárom büntetés

*) Lapunkból kimaradt.

AZ „AUTONOMIA” TÁRCZÁJA.

A görögök és a rómaiak.

Váry Gellértől.

A görög nép az élet ünnepeisebb, a római pedig köznapiasabb részének élő megtestesítője. Ezért a görögök terjeszkedő ereje szellemiebb, a rómaiak pedig anyagiabb módon valósitotta meg magát. A szemlem hatalmának szellemileg előtti, igen könnyű és kedves foglalkozás, de az anyag ereje előtti anyagilag megtörni, gyarmatolt súlyos és nyomasztó érzület. A görög nép az ő szerematai, összekötteséi és kereskedése által szemleli hatalmat gyakorolván, azt terjesztette ki a népek föl s épen azért mindenütt kedvesen fogadták s könnyen eltrít hatalom volt, de Roma anyagi erejét nem éreztebbé más nemzettel a nélkül, hogy előbb annak fejedelmét bilincsekbe verve diadalokapui alatt keresztül ne hurcolta s az ország fiait régi jogaik és szabadságaiktól meg ne fosztotta volna (Raptores orbis). Míg a görögök szemleli uralmát kelet és nyugot legvárabb vidékein lakó minden nemzet örömmel fogadta, kétségbeesett, midőn újabbnál újabb római prókonzulokat, mint ugyanannyi vérszopó nádalyt látott magához jóni, kik a tartományok véret utolsó cseppig kiszivandók valának. Már e terjeszkedés is a görögöknek és rómaiaknak ellégé kifejezi azaz humanizmusát emezek fölött, melyet azonban még néhány vonás bővebbé egészíthet ki.

A görögök nemes gondolkozásmódja és a rómaiak embertelen hajlama legerősebben kéri azon nemzeti mulatságból, mely mindkettőjöknek külön sajátja volt. Hogy a görögök humánus érületét mennyire mozdították elő azon játékok, melyek egyuttal nemzeti ünnepelelyek is voltak, fölfeleges lenne hosszasan bizonyítgatni, mert röviden is megjegyezhetjük, hogy oly intézvények, melyeknek czéja vala a legkövetesebb emberi alakokat emberhez illő nemes küzdelem és versengésben a hazai közönségnek bemutatni, a nemes érület előmozdítására bizonyosan nem hatottak hátrányosan. Avagy azon remek szomorujátékok, melyeket Eszchilosz, Szofoklezes és Euripidész a színpadra hoztak, mint a legemberiesebb gondolkozásmód kifejezőit, mily irányt adtak

Pesti áru- és értéktörzs

Table with multiple columns listing various goods (e.g., Gabona-árak, Készletek, Hivatalos jegyzékek) and their prices in different currencies (Pénz, Ár).

H I R D E T É S E K

ELISMERÉS:

melyet magas állásu és illetékes személyiségek adtak a valódi HOFF-féle maláta-gyártmányok gyógyhatásáról...

HOFF JÁNOS urnak

központi főszállító-raktára. BÉCSBEN, Kärtner-ring 11-ik szám.

Herzog Blücher wahlstadi cukorgyára 1868. apr. 30. tett megrende, léseket maláta-kivonatokra... HOFF-féle maláta-gyártmányok...

FÉL ÁRÉRT!

!! Visszavonhatatlanul végeláradás!! Nagy ártérszállítás az osztrák birodalomban létező legnagyobb...

tiszta vászon és kész fehér-ruha gyárnak, BÉCSBEN, Tuchlauben, 11-dik szám alatt, a Gunkl-féle házban.

Már rég nem okozott egy végeláradás oly nagy feltűnést, mint a kisvárosi eladás (deval. Verkau) a cs. kir. kizár. szabadalm. gyárnak, Tuchlauben 11. sz. alatt...

Advertisement for 'Egy ezüst tallért egy forintért.' featuring 'TISZTAVÁSZON RAKTÁRBAN' and 'Uj Basárban'.

Advertisement for 'POPP J. G., gyakorló orvos urnak' in Bécsben, belváros, iv-ntca 2. sz.

Advertisement for 'POPP J. G., gyakorló orvos urnak' in Bécsben, belváros, iv-ntca 2. sz. (repeated content).

III. ÉVF... Egész évre... AUT... Azon által... Mikép lett...